

Kültür ve Miras - 4

1. Lale Devri'nde birçok yenilik yapılmıştır. İlk Osmanlı matbaasının kurucusu İbrahim Müteferrika basma yöntemiyle kitap çoğaltmanın yararları ve gerekliliği üzerine bir risale yazmış, sadrazama sunmuş ve matbaa kurmak için izin istemiştir. Böylece Lale Devri'nde Said Çelebi ile İbrahim Müteferrika 1727'de ilk Osmanlı matbaasını kurmuştur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi matbaanın kurulmasının sonuçlarından biri değildir?

- A) Bilginin yayılması kolaylaşmıştır.
B) Kitap fiyatları ucuzlamıştır.
C) Kitap çeşitliliği azalmıştır.
D) Kitap sayısı artmıştır.
2. Osmanlı Devleti'nin sınırları içinde farklı ırklara ve dinî inançlara sahip insanlar yaşamıştır. Osmanlı Devleti'ndeki bu çok kültürlülük, Osmanlı millet sisteminin temelini oluşturmaktadır. Bu sistemi Türk sanatının en güzel ürünlerinden biri olan "ebru sanatı"na benzetebiliriz. Ebruda farklı renkler birbirine karışarak mükemmel bir ahenk meydana getirmiştir. Osmanlı Devleti'nde de farklı milletlerin kültürleri birbirine karışmış, birbirlerinin rengini almış, yeni bir renk ve ahenk oluşturmuştur.

verilen metinden hareketle Osmanlı Devleti'nin toplumsal yapısı ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı toplumu tek bir millettten oluşmuştur.
B) Osmanlı toplumu çok uluslu bir yapı göstermiştir.
C) Osmanlı toplumunun temelini Türkler oluşturmuştur.
D) Osmanlı toplumunda tek bir dini inanç hakim olmuştur.
3. Osmanlı Devleti, 3 Kasım 1839'da Avrupalı devletlerin isteğiyle Tanzimat Fermanı'nı ilan etti. Fermanla can ve mal güvenliği ile namus dokunulmazlığının sağlanacağı, mahkeme kararı olmadan kimsenin cezalandırılmayacağı, herkesten gelirine göre vergi alınacağı ve askerlik süresinin sınırlanacağı hükme bağlandı. Yine bu fermanla hiç bir ayırım gözetmeksizin herkesin kanun önünde eşit olduğu belirtildi.

Buna göre Tanzimat Fermanı'yla aşağıdaki hangi alanda ıslahat yapıldığı söylenemez?

- A) Askerî
B) Dinî
C) Ekonomik
D) Hukuki

4. • İlk kez Topkapı Sarayı'nda kurulmuştur.
• Devlet adamı yetiştirilen okuldur.
• Burada eğitim görenler ülkenin çeşitli yerlerine üst düzey yönetici olarak atanmışlardır.

Yukarıda özellikleri verilen kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahilik Teşkilatı
B) Kurultay
C) Enderun Mektebi
D) Medrese

5. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devletinde askeri alanda yapılan ıslahatlardan biri değildir?**

- A) Yeniçeri ocağının kaldırılması
B) Deniz Mühendishanesi'nin açılması
C) Eşkinci Ocağı'nın kurulması
D) Divan-ı Hümayun kaldırılarak yerine nazırlıkların kurulması

6. Osmanlı'da ülkenin iç kısımlarındaki ziraat alanlarının liman kentlerine kolaylıkla ulaştırılması amacıyla Islahat Fermanı ile demir yolu yapımı teşvik edildi. Böylece Ege Bölgesi'nde yetiştirilen pamuk, tütün, gibi ham madde ürünlerine ulaşım kolaylaşacaktı. Yine Rumeli'de daha sonra İstanbul ile Avrupa arasında, ardından İzmit'e, Ankara'ya demir yolları inşa edildi.

Buna göre demir yolu yapımında öncelikle aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenebilir?

- A) Tarım ve sanayinin canlandırılması
B) Ulaşımın hızlandırılması
C) Eğitimin geliştirmesi
D) Emniyet ve güvenliğin sağlanması

Kültür ve Miras - 4**7. II. Mahmut döneminde;**

- Divan teşkilatı kaldırılarak yerine bakanlıklar getirildi.
- Yeniçeri ocağı kaldırıldı.
- Avrupa'ya öğrenci gönderildi.

buna göre aşağıdaki alanlardan hangisi ile ilgili ıslahat yapıldığı söylenemez?

- A) Siyasi
B) Ekonomik
C) Eğitim
D) Askeri

8. Avrupalı seyyahlar Osmanlı ülkesine gelerek buradaki insanların yaşamlarını kaleme almışlar yazdıkları kitaplarda Osmanlı Devletini tanıtmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi Avrupalı seyyahların kitaplarında bahsedebilecekleri Osmanlı kültürüne ait bir özellik değildir?

- A) Türklerin kahve içme alışkanlıkları
B) Konuksever olmaları
C) Halı, kilim gibi el sanatları ile uğraşmaları
D) Opera ve bale sanatlarını ortaya çıkarmaları

9. Osmanlı Devleti'ne bağlı Rumeli'deki Niş kenti Valisi olan Mithat Paşa, çiftçilerin içinde buldukları zor koşulları görmüş, çiftçilerin yüksek faizle borç veren kişilerin elinden kurtarılması için çözüm yolları aramıştır. Böylece 1863 yılında, çiftçilerin oluşturduğu kaynakla, Mithat Paşa öncülüğünde Memleket Sandıkları kurulmuştur. Mithat Paşa, Memleket Sandıkları'nı oluştururken Türk gelenekleri arasında zaten var olan ve karşılıklı yardımlaşma esasına dayanan imece geleneğinden esinlenmiştir.

Metne göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Memleket Sandıkları bankalardan borç almıştır.
B) Memleket Sandıkları kurulurken Avrupa örnek alınmıştır.
C) Mithat Paşa çiftçilerin sorunlarını çözmeye çalışmıştır.
D) Memleket Sandıkları çiftçiye ağır yük getirmiştir.

10. • Genç Osman Yeniçeri Ocağı'nı kaldırmak istediği için yeniçeri askerleri tarafından öldürülmüştür.
• Tarhuncu Ahmet Paşa Osmanlı'da ilk defa resmi devlet bütçesini hazırlayarak saray masraflarını kısma yoluna gitmiş ancak bu durum bazı kişilerin menfaatine ters düştüğü için öldürülmüştür.

Bu bilgilerden çıkarılacak en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tecrübesiz yöneticiler dolayısıyla yenilikler başarısız olmuştur.
B) ıslahatların gerekliliği halka yeterince anlatılamamıştır.
C) Çıkarları elden giden çevreler ıslahatları engellemiştir.
D) Yenilik yapmak isteyen ilk padişah Genç Osman'dır.

11. Aşağıda verilen Lale Devri (1718-1730) ıslahatlarından hangisi Avrupa'daki gelişmeleri yakından takip etmek amacıyla yapılmıştır?

- A) Avrupa'da ilk kez geçici elçiliklerin açılması
B) İbrahim Müteferrika ve Said Efendi tarafından ilk kez matbaanın getirilmesi
C) Mimaride ilk kez Avrupa tarzı eserlerin inşa edilmesi
D) Kağıt, kumaş ve çini fabrikalarının kurulması

12. • Osmanlı kültür değerleri Avrupalı ressamlarca resmedilmiştir.
• Mozart'ın Saraydan Kız Kaçırma adlı balesinin konusu Topkapı Sarayı'nda geçmektedir.

Bu bilgilere göre;

- I. Avrupalılar bale ve operayı Türklerden öğrenmiştir.
II. Avrupalılar Türk kültürüne ilgi duymuştur.
III. Türk kültürü Avrupalı sanatçıları etkilemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
B) Yalnız II.
C) I ve II.
D) II ve III.

